

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΟ ΔΑΣΟΣ ΣΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕ ΤΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΩΤΙΑ
1407 Αν δείτε καπνό ή φωτιά μέσα ή κοντά στο δάσος
ΚΑΛΕΣΕ ΑΜΕΣΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ
Τ.Θ. 24136
1701 ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Αρ. Φακ. 02.04.040.004
Αρ. Τηλ.: 22805571
Αρ. Φαξ: 22805575
E-mail: knikolaou@fd.moa.gov.cy

30 Ιουνίου, 2025

Προϊστάμενο Γραφείου Πολιτικής Άμυνας, Ασφάλειας και Υγείας,
Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας
(Μέσω της Αν. Γενικής Διευθύντριας της Γ.Δ. Περιβάλλοντος
του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος)

Καταπολέμηση του εντόμου της πιτυοκάμπης στα προαύλια των σχολείων

Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας με αρ. φακ.:05.28.023, με ημερομηνία 02/04/2025 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι για την εφαρμογή ενός επιτυχημένου ψεκασμού εκτός από την χρήση του κατάλληλου φυτοπροστατευτικού προϊόντος πρέπει να ακολουθούνται πιστά οι αναγραφόμενες οδηγίες χρήσης της ετικέτας της συσκευασίας του. Επιπρόσθετα είναι πολύ σημαντικό ο ψεκασμός να διενεργηθεί στην κατάλληλη χρονική περίοδο όπου ο κάθε επιβλαβής οργανισμός και στην προκειμένη περίπτωση αναφερόμαστε στο έντομο της πιτυοκάμπης, αναπτύσσει τους μεγαλύτερους πληθυσμούς, αλλά εξακολουθεί να είναι ευάλωτο. Είναι με αυτό τον συνδυασμό παραγόντων, δηλαδή χρήση του κατάλληλου φυτοπροστατευτικού προϊόντος, πολύ καλή γνώση του βιολογικού κύκλου του επιβλαβούς εντόμου και την κατάλληλη χρονική περίοδο εφαρμογής του επίγειου ψεκασμού, που σίγουρα θα έχουμε τα καλύτερα αποτελέσματα.

2. Μετά την πιο πάνω εισαγωγή την οποία ως Τμήμα Δασών θεωρούμε πάρα πολύ σημαντική, για να έχουμε τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα κατά την καταπολέμηση του εντόμου της πιτυοκάμπης, πιο κάτω θα βρείτε τις απαντήσεις του Τμήματος Δασών στα εύστοχα ερωτήματα που έχετε θέσει στην επιστολή σας:

Ερώτημα α)

Ενδείκνυται η διενέργεια ψεκασμών σε εργάσιμο χρόνο στην παρουσία μαθητών/τριών και προσωπικού στους σχολικούς χώρους; Η δική μας εισήγηση, για αποφυγή αναστάτωσης και πρόληψη δυσάρεστων καταστάσεων, είναι όπως οι ψεκασμοί γίνονται εκτός των ωρών εργασίας των σχολείων.

Απάντηση α) Απλά είναι καλύτερα η διενέργεια των ψεκασμών να αποφεύγεται κατά τις εργάσιμες ώρες.

Γενικά σαν αρχή είναι ορθός ο συλλογισμός σας και σίγουρα είναι καλύτερα η διενέργεια των ψεκασμών να αποφεύγεται κατά τις εργάσιμες ώρες. Τα σκευάσματα που είναι κατάλληλα για την καταπολέμηση του εντόμου της πιτυοκάμπης είναι βιολογικά και δεν προκαλούν προβλήματα υγείας τόσο στον άνθρωπο, όσο και στους

υπόλοιπους οργανισμούς. Σύμφωνα με τους κατασκευαστές και κάποιες μελέτες που έγιναν, προβλήματα υγείας ενδεχομένως να παρουσιάσουν αυτοί που εκτίθενται συνεχώς και μακροχρόνια στους ψεκασμούς δηλαδή οι ψεκαστές. Είναι πολύ σημαντικό αυτοί που εφαρμόζουν τους ψεκασμούς να είναι εκπαιδευμένοι και να τηρούν τα μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με την σχετική νομοθεσία. Καταληκτικά να διενεργήσετε τους ψεκασμούς σας κατά του εντόμου της πιτυοκάμπης κατά τις σχολικές αργίες ή τα Σαββατοκυρίακα από τα μέσα Νοεμβρίου μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου.

Ερώτημα β)

Ποια προληπτικά μέτρα προστασίας από το χημικό προϊόν πρέπει να λαμβάνονται για προστασία της υγείας των μαθητών/τριών, του προσωπικού ή άλλων προσώπων;

Απάντηση β)

Όπως έχει αναφερθεί πιο πάνω τα σκευάσματα που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την καταπολέμηση του εντόμου της πιτυοκάμπης είναι βιολογικά και όχι συμβατικά (χημικά) δηλαδή η δραστική ουσία του φυτοπροστατευτικού προϊόντος είναι κάποιος οργανισμός, (μύκητας, βακτήριο, κλπ.) ο οποίος υπάρχει στην φύση και μετά την πάροδο μικρής σχετικά περιόδου διασπάται σε απλούστερες ενώσεις χωρίς επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον, όσο και στο άνθρωπο.

Ερώτημα γ)

Ποιο χρονικό διάστημα θεωρείται ασφαλές για την χρήση των συγκεκριμένων χώρων μετά από ψεκασμό; Σε περίπτωση που κρίνετε ότι χρειάζεται οποιεσδήποτε άλλες ενέργειες για χρήση των χώρων μετά από ψεκασμό (π.χ. ξέπλυμα καθισμάτων ή άλλων αντικειμένων στον χώρο, μη χρήση τους για συγκεκριμένων χρονικό διάστημα κλπ.) παρακαλούμε όπως μας ενημερώσετε σχετικά.

Απάντηση γ)

Σίγουρα μετά την εφαρμογή του ψεκασμού θα ήταν καλύτερα να αποφεύγεται η χρήση των χώρων ψεκασμού. Σε περίπτωση που ο ψεκασμός είναι απόλυτα επιτυχημένος μετά την παρέλευση χρονικού διαστήματος 7 – 10 ημερών θα μπορούσατε να κάνετε ένα πλύσιμο του δαπέδου ή των καθισμάτων κάτω από τα δέντρα για σκοπούς καθαριότητας κλπ.. Επίσης πρέπει να γίνεται συνεχώς έλεγχος για το αποτέλεσμα της εφαρμογής του ψεκασμού και εάν τα αποτελέσματα δεν είναι τα αναμενόμενα πρέπει να επαναληφθεί. Οι διοικήσεις των σχολείων σε περίπτωση που διαπιστώσουν αποτυχία του ψεκασμού (παρουσία φωλιών του εντόμου στα ψηλότερα σημεία της κόμης των προσβεβλημένων δέντρων), θα πρέπει να απαγορέψουν στα παιδιά και να συμβουλέψουν το διδακτικό προσωπικό, αλλά και τους υπόλοιπους εργαζομένους στις σχολικές μονάδες, όταν επιστρέψουν από τις διακοπές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς να κάθονται κάτω από αυτά τα δέντρα, γιατί πολύ πιθανό παρουσιάσουν να αλλεργικά δερματικά προβλήματα.

Ερώτημα δ)

Ποιοι πρέπει να διενεργούν τους εν λόγω ψεκασμούς; Οι ψεκασμοί γίνονται από το Τμήμα Δασών ή από άλλες υπηρεσίες(π.χ. Σχολικές Εφορίες, Δημοτικές Αρχές);

Απάντηση δ)

Οι επαγγελματίες οι οποίοι διενεργούν ψεκασμούς φυτοπροστατευτικών προϊόντων με βάση την σχετική νομοθεσία πρέπει να κατέχουν πιστοποιητικό ορθολογικής

χρήσης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων το οποίο εκδίδει το Τμήμα Γεωργίας ως αρμόδια αρχή μετά από παρακολούθηση σχετικής εκπαίδευσης και επιτυχή εξέταση των συμμετεχόντων. Οι ψεκασμοί κατά του εντόμου της πιτυοκάμπης ουσιαστικά είναι ευθύνη των ιδιοκτητών των προσβεβλημένων δέντρων και διενεργούνται είτε από τους ιδιοκτήτες τους είτε με την αγορά υπηρεσιών. Το Τμήμα Δασών είναι υπεύθυνο για την καταπολέμηση του εντόμου της πιτυοκάμπης σε όλη την κρατική δασική γη, τα Κοινοτικά Συμβούλια στις οικείες κοινότητες και αντίστοιχα το ίδιο συμβαίνει και στους δήμους. Στα σχολεία για το θέμα από ότι έχουμε υπόψη μας την ευθύνη την έχουν οι κατά τόπους σχολικές εφορίες. Το Τμήμα Δασών είναι πάντα στην διάθεση όλων των εμπλεκόμενων για την παροχή τεχνικών συμβουλών.

Ερώτημα ε)

Ποια είναι τα βιολογικά φυτοπροστατευτικά προϊόντα που πρέπει να χρησιμοποιούνται και από που μπορούν να τα προμηθευτούν;

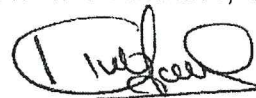
Απάντηση ε)

Τα καταλληλότερα σκευάσματα για την καταπολέμηση του εντόμου της πιτυοκάμπης είναι τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα που περιέχουν ως κύρια δραστική ουσία το βάκιλλο *Θουριγγίας/Bacillus thuringiensis* spp *kurstaki* τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν μέχρι και την τρίτη ηλικία της προνύμφης του εντόμου, περίπου μέχρι το τέλος του Δεκέμβρη. Αυτά τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα μπορούν να προμηθευτούν οι επαγγελματίες ψεκακαστές από τα κατά τόπους εμπορικά καταστήματα πώλησης φυτοπροστατευτικών προϊόντων/ γεωργικών φυτοφαρμάκων.

2. Στα πλαίσια του καλύτερου προγραμματισμού των επίγειων ψεκασμών, παρακαλώ όπως έγκαιρα εντοπιστούν τα προσβεβλημένα δέντρα σε κάθε σχολική μονάδα όπου θα εφαρμοστούν οι ψεκασμοί. Επιπρόσθετα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή για το σωστό χρόνο εφαρμογής των ψεκασμών, ώστε να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί όταν το μεγαλύτερο τμήμα του πληθυσμού του εντόμου της πιτυοκάμπης θα βρίσκεται στην δεύτερη ηλικία του σταδίου της προνύμφης στην περιοχή όπου θα διενεργηθεί η εφαρμογή του επίγειου ψεκασμού. Είναι πολύ σημαντικό να είναι υπόψη σας ότι οι ψεκασμοί πρέπει να διενεργούνται στις περιοχές με υψηλότερο υψόμετρο από τα μέσα Νοεμβρίου, ενώ στις χαμηλότερες λίγο αργότερα και σε καμμία περίπτωση όχι αργότερα από τα τέλη του Δεκέμβρη.

3. Στα πλαίσια του καλύτερου συντονισμού και της αποφυγής οποιονδήποτε προβλημάτων, εκεί και όπου θα κριθεί αναγκαίο, πριν από την εφαρμογή των επίγειων ψεκασμών, θα πρέπει έγκαιρα να ενημερώνονται όλες οι επηρεαζόμενες τοπικές υπηρεσίες (Αστυνομία, Εθνική Φρουρά κλπ.), καθώς επίσης και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμοι και Κοινότητες).

4. Μπορείτε για παροχή τεχνικών συμβουλών ή για οτιδήποτε άλλο θεωρείτε σκόπιμο, να επικοινωνήσετε με τον Ανώτερο Συντηρητή Δασών Κωνσταντίνο Νικολάου, στον αριθμό τηλεφώνου 22805571.

(Κωνσταντίνος Νικολάου)
για Διευθυντή Τμήματος Δασών